

تاریخ: ۱۳۸۷/۹/۱۲
شماره: ۱۱۱/۴۹۷۳/کن
پیوست:

دستورالعمل اجرایی نحوه تأسیس کتابخانه‌های عمومی مستقل دارای خدمات ویژه و سالن‌های مطالعه عمومی

ماده ۱. اهداف:

- ۱-۱. تعیین ضوابط و مقررات ورود بخش خصوصی به حوزه ارائه خدمات کتابخانه‌ای
- ۲-۱. تعیین شرایط ارائه خدمات ویژه به مخاطبان

ماده ۲. تعاریف:

- ۱-۲. **کتابخانه عمومی مستقل دارای خدمات ویژه:** کتابخانه‌ای که علاوه بر ارائه خدمات کتابخانه‌ای مرسوم، امکانات و خدماتی ویژه برای اعضاء خود فراهم کرده است و تحت مالکیت خصوصی اداره می‌شود و در این دستورالعمل به‌اختصار کتابخانه عمومی مستقل ویژه نامیده می‌شود.
- تبصره:** مراکزی که تحت عنوان پانسیون‌های مطالعاتی ایجاد شده‌اند و در کنار ارائه انواع خدمات آموزشی (نظیر مشاوره تحصیلی و برگزاری کلاس‌های آمادگی برای آزمون‌های سراسری) خدمات کتابخانه‌ای نیز ارائه می‌دهند، در قالب کتابخانه عمومی مستقل دارای خدمات ویژه شناخته می‌شوند.
- ۲-۲. **سالن مطالعه عمومی:** فضایی که با هدف فراهم ساختن امکان مطالعه فردی و گروهی ایجاد می‌شود. مالکیت سالن‌های مطالعه ممکن است متعلق به سازمان‌های عمومی یا اشخاص حقیقی باشد.
- ۳-۲. **نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور:** در این دستورالعمل به‌اختصار «نهاد» درج شده است.

ماده ۳. شرایط ایجاد کتابخانه عمومی مستقل ویژه / سالن مطالعه عمومی:

- ۱-۳. نهاد کتابخانه‌های عمومی تنها برای **فعالیت‌های کتابخانه‌ای** متقاضی تأسیس کتابخانه عمومی مستقل ویژه / سالن مطالعه عمومی، مجوز صادر می‌کند. در صورتی که فعالیت‌های دیگری اعم از فعالیت‌های آموزشی، مشاوره تحصیلی، کارگاه، کلاس آموزشی و ... در فضای مدنظر ارائه شود، باید مجوزهای لازم از سایر مراجع ذی‌ربط اخذ شود و نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور در قبال سایر فعالیت‌های غیر کتابخانه‌ای و غیرمرتبط آن مجموعه هیچ‌گونه مسئولیتی ندارد.
- ۲-۳. در صورتی که فضای پیشنهادی در محله یا نقاط پرتردد شهری واقع شده است، علاوه بر مجوزهای معمول، مجوزهای لازم باید از پلیس راهور و شهرداری اخذ شود.
- ۳-۳. متقاضی تأسیس باید مدارک و گواهی‌های لازم به شرح ذیل را از مراجع ذی‌صلاح اخذ و ارائه نماید:

(الف) گواهی عدم سوء پیشینه کیفری

(ب) مجوز از اداره اماکن نیروی انتظامی

(ج) گواهی سلامت بهداشتی و عدم اعتیاد

(د) تشکیل پرونده در حراست ادارات کل کتابخانه‌های عمومی استان

(و) تأییدیه استحکام بنا از اداره کل عمرانی

(ه) ارائه گواهینامه‌های آموزشی معتبر برای نیروی انسانی کتابدار شاغل در کتابخانه

تاریخ: ۱۳۸۷، ۹/۱۲
شماره: ۱۹۷۴۱/۱۱/کن
پیوست:

ماده ۴. شرایط ساختمان، فضا و تجهیزات کتابخانه عمومی مستقل ویژه/ سالن مطالعه عمومی

۴-۱. بعد از صدور مجوز، تابلو با عنوان «کتابخانه عمومی» / «سالن مطالعه عمومی» و قید «با مجوز از نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور» داشته باشد.

۴-۲. حداقل متراژ زیربنای کتابخانه عمومی ویژه ۲۰۰ مترمربع است.

۴-۳. حداقل متراژ زیربنای سالن مطالعه عمومی ۱۲۰ مترمربع است.

۴-۴. کتابخانه عمومی مستقل ویژه/ سالن مطالعه عمومی باید دارای فضای ورودی قابل دسترس برای عموم مردم باشد.

۴-۵. حداقل تجهیزات مورد نیاز برای ایجاد کتابخانه عمومی مستقل ویژه مطابق با جدول شماره ۱ است.

۴-۶. تأمین تجهیزات مورد نیاز برای کتابخانه عمومی مستقل ویژه/ سالن مطالعه عمومی بر عهده مؤسس و متقاضی است.

جدول شماره ۱. حداقل تجهیزات مورد نیاز کتابخانه‌های عمومی مستقل ویژه

ردیف	عنوان	تعداد
۱	قفسه کتاب	۱۲
۲	صندلی مطالعه	۱۶
۳	میز مطالعه چهارنفره	۴
۴	میز کتابدار	۱
۵	قفسه نشریات	۲
۶	رایانه	۲
۷	چاپگر	۱
۸	اسکتر	۱
۹	دفتر یا نرم‌افزار جهت ثبت منابع و اعضا	۱

ماده ۵. نیروی انسانی:

۵-۱. تأمین نیروی انسانی شامل کارکنان و کتابداران کتابخانه عمومی مستقل ویژه/ سالن مطالعه عمومی و پرداخت حقوق، مزایا و بیمه آنان بر عهده مؤسس است و نهاد مسئولیتی در قبال نیروی آنها ندارد.

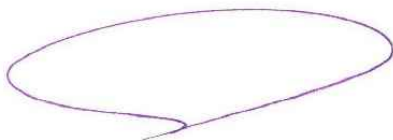
۵-۱. متقاضی تأسیس کتابخانه عمومی مستقل ویژه ملزم است در مدت اعتبار مجوز دریافتی از سوی نهاد، از نیروی ثابت کتابدار در کتابخانه استفاده نماید.

۵-۱. نیروی انسانی شاغل در کتابخانه باید دوره‌های آموزشی تخصصی کتابداری را طی کرده و گواهینامه معتبر ارائه دهند.

۵-۱. آموزش نیروی انسانی مورد نیاز برای کتابخانه بر عهده مؤسس کتابخانه است.

تبصره: مؤسس در خصوص آموزش نیروی انسانی کتابداران خود می‌تواند از تجربیات و امکانات نهاد، در صورت عقد قرارداد، استفاده کند.

۵-۱. حداقل نیروی انسانی مورد نیاز برای کتابخانه عمومی مستقل ویژه/ سالن مطالعه عمومی، در هر شیفت ۱ نفر است.

تاریخ: ۱۳۹۷/۹/۱۳
شماره: ۴۹۷۵۱/۱۱/۹۷
پیوست:

ماده ۶. زمان فعالیت:

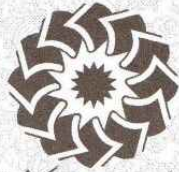
- ۱-۶. حداقل زمان فعالیت کتابخانه‌های عمومی مستقل ویژه، ۳۳ ساعت (۵ روز در هفته) است.
- ۲-۶. ساعت فعالیت کتابخانه عمومی مستقل ویژه/ سالن مطالعه عمومی باید در روزها و ساعات هفته مشخص شده و در معرض دید عموم باشد.
- ۳-۶. فعالیت کتابخانه عمومی مستقل ویژه/ سالن مطالعه عمومی به صورت شبانه‌روزی در صورت اخذ از مراجع ذیصلاح مجوز بلامانع است.

ماده ۷. منابع و تجهیزات کتابخانه عمومی مستقل ویژه/ سالن مطالعه عمومی

- ۱-۷. منابع مورد استفاده در کتابخانه عمومی مستقل ویژه/ سالن مطالعه عمومی، باید دارای مجوز از وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی یا مورد تأیید وزارت مذکور باشند.
- ۲-۷. حداقل منابع مورد نیاز برای راه‌اندازی کتابخانه عمومی مستقل ویژه ۲۵۰۰ نسخه و برای سالن مطالعه عمومی ۱۵۰۰ نسخه است.
- ۳-۷. انواع خدمات قابل ارائه در کتابخانه عمومی مستقل ویژه/ سالن مطالعه عمومی به شرح ذیل است:
 - الف) میز مطالعه انفرادی
 - ب) اتاق پژوهش و مطالعه انفرادی
 - ج) مشاوره مطالعاتی و خواندن
 - د) تدوین و ارائه برنامه مطالعاتی
 - ه) اینترنت پرسرعت بی‌سیم
 - و) اجاره تبلت و لپ‌تاپ به اعضای کتابخانه
 - ز) خرید و تهیه منابع مطالعاتی غیر کتابی
 - ح) برگزاری برنامه‌های فرهنگی مجاز و مرتبط با اهداف کتابخانه

ماده ۸. حق عضویت

- ۱-۸. کتابخانه عمومی مستقل ویژه/ سالن مطالعه عمومی می‌تواند در قبال ارائه انواع خدمات عمومی و امکانات رفاهی به اعضا، برحسب نوع خدمت و امکانات ارائه شده، مبالغی را دریافت کند.
- ۲-۸. مبلغ حق عضویت سالانه کتابخانه عمومی ویژه/ سالن مطالعه عمومی، قبل از صدور مجوز و طی درخواست رسمی از سوی موسس، باید توسط نهاد، تأیید شود.
- ۳-۸. تعیین نرخ سایر خدمات و امکانات ویژه در کتابخانه بر عهده مراجع ذیصلاح است و نهاد در این زمینه مسئولیتی ندارد.

تاریخ: ۹، ۱۲، ۱۳۹۷
شماره: ۱۱، ۴۷۷۱
پیوست:

ماده ۹. شرایط و مراحل صدور مجوز

- ۱-۹. مدت اعتبار مجوز اعطاء شده، در مرحله اول ۱ سال است.
- تبصوه: مرجع تصمیم‌گیری در خصوص صدور و ابطال مجوز برای کتابخانه عمومی مستقل ویژه/ سالن مطالعه عمومی، اداره کل توسعه کتابخانه‌ها و مشارکت‌ها است.
- ۲-۹. مراحل صدور مجوز به شرح ذیل است:
 - ۱-۲-۹. ارائه درخواست تأسیس از سوی متقاضی به اداره کل کتابخانه‌های عمومی استان و بررسی و تأیید درخواست اولیه توسط کارشناس امور مشارکت‌های استان؛
 - ۲-۲-۹. استعلام کارشناس امور مشارکت‌های استان از:
 - الف) کارشناس امور کتابخانه‌های استان، مبنی بر دارا بودن حداقل شرایط لازم فضای موردنظر در قالب تکمیل و امضای فرم بازدید کارشناسی از کتابخانه عمومی مستقل ویژه/ سالن مطالعه عمومی؛
 - ب) حراست اداره کل کتابخانه‌های عمومی استان، در خصوص تعیین صلاحیت مسئول معرفی شده برای کتابخانه عمومی مستقل ویژه/ سالن مطالعه عمومی موردنظر
 - ج) کارشناس امور عمرانی استان، در خصوص تأیید استحکام بنای ساختمان؛
 - ۳-۲-۹. بررسی مدارک کتابخانه و تنظیم، انعقاد و امضای موافقت‌نامه فی‌مابین مدیرکل کتابخانه‌های عمومی استان و مؤسس پس از دریافت تأییدیه توسط کارشناس امور مشارکت‌های استان؛
 - ۴-۲-۹. ارسال اصل یا تصاویر مدارک مشروحه ذیل توسط کارشناس امور مشارکت‌های استان و با امضای مدیرکل کتابخانه‌های عمومی استان به اداره کل توسعه کتابخانه‌ها و مشارکت‌ها:
 - الف) فرم تقاضانامه تأسیس کتابخانه عمومی مستقل ویژه/ سالن مطالعه عمومی؛
 - ب) فرم تکمیل‌شده بازدید کارشناسی از فضای مدنظر توسط کارشناس امور کتابخانه‌های استان؛
 - ج) فرم تکمیل‌شده مشخصات کتابخانه عمومی مستقل ویژه/ سالن مطالعه عمومی؛
 - د) موافقت‌نامه امضاء شده؛
 - و) تأییدیه استحکام بنا.
- ۵-۲-۹. بررسی مدارک و در صورت تأیید، صدور صورت‌جلسه توسط اداره کل توسعه کتابخانه‌ها و مشارکت‌ها؛
- ۶-۲-۹. صدور مجوز موقت فعالیت یک‌ساله توسط اداره کل کتابخانه‌های عمومی استان و ارسال تصویر آن به اداره کل توسعه کتابخانه‌ها و مشارکت‌ها؛
- ۷-۲-۹. پیگیری جهت نصب تابلوی کتابخانه عمومی/ سالن مطالعه عمومی
- ۳-۹. پس از صدور مجوز فعالیت، هرگونه تغییر شرایط کتابخانه عمومی مستقل ویژه/ سالن مطالعه عمومی، باید حداکثر ظرف مدت دو ماه کتبی از طرف اداره کل کتابخانه‌های عمومی استان مربوطه به اداره کل توسعه کتابخانه‌ها و مشارکت‌ها اعلام شود. در غیر این صورت عواقب آن متوجه اداره کل کتابخانه‌های عمومی استان مربوطه خواهد بود.

تاریخ: ۱۳۹۷، ۹، ۱۳
 شماره: ۱۱، ۳۹۷۵۱
 پیوست:

۴-۹. در صورت تغییر مکان کتابخانه عمومی مستقل ویژه/ سالن مطالعه عمومی، مراتب در قالب ارسال فرم‌های بازدید کارشناسی و مشخصات کتابخانه جدیدالتأسیس و در صورت افزایش زیربنا، نقشه بخش‌های مختلف ساختمان به تفکیک (ریز فضا)، موردنیاز است.

ماده ۱۰. تمدید مجوز فعالیت کتابخانه‌های عمومی مستقل ویژه/ سالن مطالعه عمومی:

- ۱-۱۰. در صورتی که کتابخانه عمومی مستقل ویژه/ سالن مطالعه عمومی حائز شرایط لازم باشد تمدید مجوز برای یک دوره ۲ ساله و در مرحله سوم ۵ ساله، بلامانع است.
- ۲-۱۰. تمدید مجوز فعالیت کتابخانه عمومی مستقل ویژه/ سالن مطالعه عمومی، باید یک ماه پیش از اتمام مدت اعتبار مجوز موقت صادره توسط متقاضی صادر شود.
- ۳-۱۰. کارشناس مشارکت‌های استان از کتابخانه عمومی مستقل ویژه/ سالن مطالعه عمومی موردنظر بازدید و شرایط موجود را جهت تمدید مجوز بررسی و نسبت به تکمیل فرم‌های مربوطه اقدام نماید.
- ۴-۱۰. به منظور تمدید مجوز فعالیت کتابخانه‌ها علاوه بر داشتن شرایط این دستورالعمل، موارد ذیل نیز مدنظر قرار می‌گیرد:

الف) دارای تابلو با عنوان کتابخانه عمومی/ سالن مطالعه عمومی

ب) تمدید مجوز فعالیت کتابخانه عمومی مستقل ویژه/ سالن مطالعه عمومی منوط به ارزیابی و تایید عملکرد آن موردنظر توسط اداره کل کتابخانه‌های عمومی استان است.

۵-۱۰. مراحل تمدید مجوز فعالیت کتابخانه عمومی مستقل ویژه/ سالن مطالعه عمومی عبارت‌اند از:

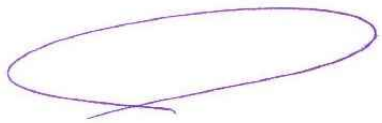
- ۱-۵-۱۰. ارسال مدارک ذیل، از سوی اداره کل کتابخانه‌های عمومی استان برای بررسی به اداره کل توسعه کتابخانه‌ها و مشارکت‌ها:

- الف) فرم تکمیل شده بازدید کارشناسی از کتابخانه‌های جدیدالتأسیس توسط کارشناس امور کتابخانه‌ها؛
- ب) فرم تکمیل شده مشخصات کتابخانه جدیدالتأسیس؛
- ج) موافقت‌نامه امضاء شده (در صورت تغییر مؤسس کتابخانه)؛
- د) تأییدیه استحکام بنا؛

۲-۵-۱۰. بررسی مدارک توسط اداره کل توسعه کتابخانه‌ها و مشارکت‌های نهاد و در صورت تائید صدور صورت جلسه تمدید مجوز کتابخانه.

۳-۵-۱۰. صدور و تمدید مجوز فعالیت کتابخانه‌های عمومی ویژه/ سالن مطالعه در بازه‌های زمانی یک، دو و پنج ساله انجام می‌گیرد. بدین صورت که در اولین سال فعالیت آن، مجوز موقت فعالیت یک‌ساله صادر و دفعات بعد مجوز فعالیت به ترتیب دو و پنج سال تمدید خواهد شد.

تبصره ۵: پس از طی یک دوره پنج ساله، تمدید مجوز دوره‌های بعدی نیز پنج ساله خواهد بود.

تاریخ: ۹، ۱۴، ۱۳۸۷
شماره: ۴۹۷۴۱، ۱۱، ۱۳۸۷
پیوست:

ماده ۱۱. نظارت و ارزیابی عملکرد کتابخانه عمومی ویژه/ سالن مطالعه عمومی:

۱-۱۱. کتابخانه عمومی مستقل ویژه / سالن مطالعه عمومی باید از دستورالعمل‌ها و مقررات ابلاغی از سوی نهاد تبعیت کند.

۲-۱۱. کارشناسان ستادی شهرستان/ استان/ نهاد، به صورت دوره‌ای از کتابخانه عمومی مستقل ویژه/ سالن مطالعه عمومی بازدید خواهند کرد و در این خصوص مؤسس آن باید همکاری لازم را داشته باشد.

۳-۱۱. مطابق ضوابط و مقررات اداره اماکن و حراست نهاد، نصب دوربین مداربسته در فضای عمومی کتابخانه عمومی مستقل ویژه/ سالن مطالعه عمومی با هماهنگی و نظارت رئیس حراست کتابخانه‌های استان الزامی است. همچنین، امکان بازبینی تصویر ضبط شده (حسب مورد) برای رئیس حراست استان فراهم شود.

ماده ۱۲. شرایط فسخ و بطلان مجوز صادر شده برای کتابخانه عمومی مستقل ویژه / سالن مطالعه عمومی

۱-۱۲. در صورت تعطیلی فعالیت کتابخانه عمومی مستقل ویژه/ سالن مطالعه عمومی، جابجایی ساختمان آن، تغییر کاربری فضای داخلی، عدم همکاری با کارشناسان نهاد در خصوص بازدید از فضا، مجوزهای صادر شده برای فعالیت‌های کتابخانه‌ای آن باطل خواهد شد.

۲-۱۲. در صورت عدم رعایت مفاد این دستورالعمل و تخلفی کتابخانه عمومی مستقل ویژه/ سالن مطالعه عمومی از شرایط و مقررات ابلاغی نهاد، مجوز اعطاء شده باطل خواهد شد.

۳-۱۲. سوءاستفاده از مجوز اعطاشده برای فعالیت‌های کتابخانه عمومی مستقل ویژه/ سالن مطالعه عمومی و بروز هرگونه مسئله حقوقی، قضایی یا کیفری مرتبط با آن، به نحوی که منجر به خدشه‌دار شدن وجه نهاد کتابخانه‌های عمومی شود، منجر به باطل شدن مجوز و شکایت نهاد از مؤسس و مالک کتابخانه عمومی مستقل ویژه/ سالن مطالعه عمومی خواهد شد.

۴-۱۲. در صورت مشاهده هرگونه تخلف توسط کارشناسان نهاد و یا دریافت شکایت و گزارش از اشخاص حقیقی و حقوقی و مقرون به صحت آن، مراتب جهت پاسخگویی به مؤسس کتابخانه ابلاغ می‌شود و وی مکلف به پاسخگویی است و چنانچه ظرف مدت ۱۵ روز از تاریخ ابلاغ، پاسخ مستدل و جامع و مانع از وی دریافت نشود، این امر به منزله قبول تخلفات تلقی و مبنای تصمیم‌گیری واقع خواهد شد.

۵-۱۲. چنانچه فعالیت کتابخانه مطابق با شرایط مقرر در این شیوه‌نامه و موافقت‌نامه فی‌مابین نباشد و گزارش بازدیدهای نظارتی و ارزیابی کارشناسان نهاد مبتنی بر عدم رعایت تعهدات از سوی مؤسس باشد، هرگونه امتیاز ناشی از مجوز صادره قطع می‌گردد. مؤسس موظف است پس از ابلاغ اولین اخطار کتبی ظرف مدت ۱۰ روز نسبت به رفع نقص و نارسایی‌هایی که به آن‌ها ابلاغ شده است، اقدام نمایند. در صورت بی‌توجهی و استمرار روند مورد ایراد، اخطار دوم ظرف ۴۸ ساعت پس از انقضای مدت اخطار اول ابلاغ می‌شود. اگر مجدداً ظرف ۱۰ روز، از اعمال نظرات اعلام شده امتناع نمایند، نهاد می‌تواند نسبت به فسخ موافقت‌نامه اقدام و ضوابط قانونی را اعمال نماید.

۶-۱۲. پس از طی مراحل یاد شده و ابلاغ منع فعالیت توسط نهاد و واحدهای استانی آن، مؤسس مکلف به تعلیق فعالیت‌های کتابخانه / سالن مطالعه عمومی است.

تاریخ: ۱۳۸۷/۹/۱۲
شماره: ۱۸۱/۴۹۷۴
پیوست:

تبصره: در صورت اعتراض ظرف مدت ۱۰ روز از تاریخ ابلاغ منع فعالیت، مؤسس می‌تواند دفاعیه مستند به دلایل و مدارک خود را کتباً به نهاد تحویل، تا به صورت خارج از نوبت مورد رسیدگی قرار گیرد، و رای نهایی صادره قطعی تلقی و برای طرفین موافقت‌نامه لازم‌الاجرا است.

۷-۱۲. ابلاغ فسخ مجوز موجب بطلان مجوزهای صادره و استرداد مواد و منابع ارسالی از نهاد و جبران خسارات معنوی و مادی ناشی از سرمایه‌گذاری و خدمات ارائه شده از سوی این نهاد توسط مؤسس است.

تبصره: برآورد میزان خسارت طبق نظر هیأتی است که ترکیب آن بر حسب موضوع مورد بررسی، توسط دبیر کل تعیین می‌گردد.

ماده ۱۳. ابلاغ

این دستورالعمل در ۱۳ ماده و ۶ تبصره تدوین و تنظیم شد و از تاریخ ابلاغ لازم‌الاجرا است.

دستورالعمل مورد تایید است.

امضاء

علیرضا مختارپور

دبیر کل نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور